

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 913/25
29.4.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ у већу састављеном од судија Јелене Стевановић, председника већа, Иване Марковић Радојевић и Радмиле Радић, чланова већа, у парничном поступку по тужби тужиоца АА из ..., кога заступа пуномоћник Немања Милетић, адвокат из Београда, Улица интернационалних бригада број 59, против туженог “АМС осигурање” а.д.о., са седиштем у Београду, Рузвелтова улица број 16, кога заступа пуномоћник Катарина Вуловић, адвокат из Београда, Крунска улица број 41/17, ради накнаде штете, одлучујући о жалби тужиоца изјављеној против пресуде Првог основног суда у Београду П 5262/23 од 29.10.2024. године, у седници одржаној дана 29.04.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Првог основног суда у Београду П 5262/23 од 29.10.2024. године у ставу првом изреке, тако што се **УСВАЈА** захтев тужиоца АА, па се **ОБАВЕЗУЈЕ** тужени “АМС осигурање” а.д.о., да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете плати:

-за претрпљене физичке болове износ од 80.000,00 динара;

-за претрпљени страх износ од 50.000,00 динара;

-за претрпљене душевне болове због умањења општеживотне активности износ од 100.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 29.10.2024. године до исплате, док се за износе од:

- 100.000,00 динара на име претрпљених физичких болова преко досуђеног износа од 80.000,00 динара до траженог износа од 180.000,00 динара
- 70.000,00 динара на име претрпљеног страха преко досуђеног износа од 50.000,00 динара а до траженог износа од 120.000,00 динара и
- 140.000,00 динара на име претрпљених душевних болова због умањења општеживотне активности преко досуђеног износа од 100.000,00 динара, а до траженог износа од 240.000,00 динара, са траженом законском затезном каматом тужбени захтев **ОДБИЈА**, као неоснован.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ одлука о трошковима парничног поступка садржана у ставу другом изреке пресуде Првог основног суда у Београду П 5262/23 од 29.10.2024. године тако што се **ОБАВЕЗУЈЕ** тужени да тужиоцу надокнади трошкове парничног поступка у износу од 140.800,00 динара у року од 15 дана од дана пријема писаног преписа пресуде.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим изреке одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени му на име накнаде нематеријалне штете плати: за претрпљене физичке болове износ од 180.000,00 динара; за претрпљени страх износ од 120.000,00 динара; за претрпљене душевне болове због умањења општеживотне активности износ од 240.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 29.10.2024. године до исплате. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженом надокнади трошкове парничног поступка у износу од 72.000,00 динара са законском затезном каматом почев од дана наступања услова за извршност пресуде.

Против наведене пресуде тужилац је благовремено изјавио жалбу, побијајући је у целости из свих разлога предвиђених одредбом члана 373 став 1 Закона о парничном поступку. Трошкове другостепеног поступка није тражио.

Испитујући првостепену пресуду у границама законских овлашћења прописаним одредбом чл.386 Закона о парничном поступку - ЗПП ("Службени гласник РС" број 72/11, 55/14, 87/18, 18/20 и 10/23-др.закон), Апелациони суд је оценио да је жалба тужиоца основана.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из чл.374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које другостепени суд пази по службеној дужности. Супротно жалбеним наводима тужиоца у првостепеном поступку није учињена ни битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 ЗПП-а, јер је изрека пресуде разумљива, а првостепени суд је дао довољне и јасне разлоге о одлучним чињеницама значајним за одлучивање у овој правној ствари.

У току спроведеног доказног поступка првостепени суд је утврдио да се дана 23.10.2022. године догодила саобраћајна незгода у којој су учествовали су мотоцикл тужиоца "Piaggio vespa 150 ET 4" и путничко возило марке "Опел астра", које у тренутку незгоде било осигурано од аутоодговорности код тужене, а за настанак незгоде одговоран је осигураник тужене. Тужена је тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете дана 10.08.2022. године платила износ од 90.000,00 динара за претрпљене душевне болове због умањења животне активности, износ од 80.000,00 динара за претрпљене физичке болове, износ од 70.000,00 динара за претрпљени страх, а дана 06.09.2022. године, поступајући по приговору тужиоца износ од по још 20.000,00 динара за претрпљене физичке болове и за претрпљени страх. Тужени је током поступка оспорио право тужиоца на исплату виших износа од наведених, сматрајући да је исплатом у вансудском поступку из августа месеца 2022. године у потпуности пружена сатисфакција тужиоцу по претрпљеним видовима штете у виду новчане исплате у наведеним износима. На основу налаза и мишљења лекара специјалисте ортопедске хирургије и трауматологије утврђено је да је тужилац повређен услед пада са мотоцикла у саобраћајном удесу, да му је постављена дијагноза fractura claviculae

I.sim. одређена је имобилизација, вежбе шакама, предложена аналгетска терапија по потреби и дат савет, те да се тужилац јавио и на контролни преглед 26.04.2022. године, када је констатовано да се тужилац субјективно осећа добро и да нема бола у пределу повређеног рамена, те је дат савет и одређен наставак имобилизације, одређена контрола за 4 недеље. На основу налаза и мишљења судског вештака медицинске струке за област ортопедије, хирургије и трауматологије примаријуса др Весне Јовановић од 04.06.2024. године, утврђено је да је тужилац критичном приликом задобио повреду у виду прелома леве кључне кости, која у време наношења повреде представља тешку телесну повреду, а да је као последица наведеног у тренутку и непосредно након повређивања и до добијања адекватне терапије у времену блиском повређивању, при померању левог рамена и леве руке приликом дизања предмета тужилац трпео болове јаког интензитета, укупно у трајању од 3 сата, да су се под дејством указане медицинске помоћи, режима мировања и адекватне медикаментозне терапије у времену блиском повређивању, болови постепено трансформисали у болове средњег интензитета укупно у трајању од 10 дана, а да су исти замењени прво сталним, а потом и повременим неједнаким и неправилним боловима слабог интензитета, који су се појачавали при напору и трајању од скупно једног месеца. Вештак је утврдио да је код тужиоца, као последица повређивања, наступило ограничење покрета левог рамена у лакој степену и да због тога отежано и са посебним напором обавља послове који захтевају подизање и ношење терета, хватање предмета, повлачење и гурање, обављање личне хигијене и хигијене простора, вожњу бицикла, рекреативно бављење спортом, те је сва ова осујећења проценио са ортопедског аспекта као умањење општеживотне активности у проценту од 5%. Овај судски вештак је налаз дао на основу медицинске документације и клиничког прегледа тужиоца. На основу налаза и мишљења судског вештака медицинске струке за област неуропсихијатрије прим.др Зорана Ђурића од 12.09.2024. године утврђено је да је код тужиоца примарни као последица повређивања критичном приликом, страх приликом самог повређивања трајао око 1 минут и да је био високог интензитета, а да је тужилац пао после контакта мотора и аутомобила и трпео болове, осећао се телесно угроженим, те се секундарни страх високог интензитета јавио и трајао укупно око 2 часа, када је тужилац трпео болове, тешко окретао раме, бојао се тежих последица, док није по завршеној дијагностици добио адекватну терапију. Такође, секундарни страх средњег интензитета овај вештак је определио у погледу трајања на период од укупно недељу дана. Тужилац је имобилисан, бојао се инвалидитета, трпео је болове, стрепео је од компликација. Секундарни страх ниског интензитета трајао је око месец дана, а изазивале су га тегобе у повређеној кључној кости – раменом током рехабилитације и опоравка. Претрпљени страх код тужиоца није оставио трајне последице на тужиочево психичко здравље.

Првостепени суд је налазе судских вештака прихватио као ваљане и подобне, али их није “прихватио” као доказане чињенице у поступку, налазећи да нису засновани на довољним доказима, имајући у виду изостанак саслушања тужиоца у доказном поступку на одлучне околности, који доказ није изведен јер такав предлог тужиоца није постојао, односно тужилац је од истог одустао. Стога је првостепени суд закључио да мишљење вештака у погледу интензитета и трајања нематеријалне штете како је то наведено у образложењу, у изостанку саслушања тужиоца, не дају довољни степен утемељености за поуздан закључак суда о битним чињеницама, те оценио да тужилац неосновано тражи исплату наведених износа по основу накнаде нематеријалне штете, а преко износа исплаћених у вансудском поступку, јер није доказао постојање

околности које би оправдале досуђивање тражене новчане накнаде.

Према схватању првостепеног суда ради доношења правилне одлуке о тужбеном захтеву и одмеравања правичне накнаде у конкретном случају било је нужно да се тужилац пред судом непосредно изјасни о постојању интензитета предметних облика нематеријалне штете, јер су физички болови, страх и душевни болови изразито субјективне категорије и не могу се утврђивати на објективном плану. Због наведеног, првостепени суд закључује да налази и мишљења судских вештака медицинске струке у конкретном случају не представљају довољне доказе за утврђење интензитета и трајања тражене нематеријалне штете, као и да исти могу да послуже суду ради разрешења питања да ли су околности из исказа тужиоца могући са медицинског аспекта, те да ови докази заједно чине чињеничну грађу на којој суд заснива своју одлуку. Даље првостепени суд закључује да, како одлучивање о постојању и обиму душевних болова у конкретном случају није било могуће на основу објективних околности случаја, већ је нужно било узети у обзир и субјективне околности оштећеног лица, начин на који је он доживео болове, те последице у психичкој сфери код тог лица, то је било потребно саслушати тужиоца како би се утврдило да ли околности случаја оправдавају досуђивање накнаде у износу вишем од оног који је већ исплаћен тужиоцу или би се тиме погодновало тежњама које нису спојиве са природом и друштвеном сврхом ове накнаде, због чега је применом одредбе чл.231 ЗПП-а у вези са одредбом чл.200 ЗОО одбио тужбени захтев у целости.

Међутим, изложено правно становиште првостепеног суда не може се прихватити, јер је првостепени суд из правилно утврђеног чињеничног стања извео погрешан чињенични закључак што је довело и до погрешно примене материјалног права, због чега је апелациони суд преиначио првостепену пресуду применом одредбе члана 394 тачка 3 и 4 ЗПП.

Наиме, неправилан је закључак првостепеног суда да пошто је - прихватањем налаза стручњака из области ортопедије, који је и обавио клинички преглед тужиоца, утврдио околности интензитета и времена трајања физичких болова који су наступили код тужиоца као последица повређивања, како је то наведено у образложењу првостепене одлуке изводи чињенични закључак да интензитет и време трајања физичких болова нису тог интензитета да завређују досуђивање накнаде на име овог вида нематеријалне штете по основу одредбе чл. 200 ЗПП, а преко износа исплаћених тужиоцу у вансудском поступку, односно да тужилац ове околности није доказао.

Идентични погрешан закључак следи и у погледу друга два вида нематеријалне штете коју тужилац потражује у овом парничном поступку. Наиме, код чињенице да је првостепени суд утврдио, (а прихватањем налаза вештака медицинске струке којег је и ангажовао зато што не поседује стручна знања из области медицине) да је код тужиоца дошло до умањења општеживотне активности која је код тужиоца наступила у проценту од 5%, као последица повређивања, као и у чему се огледају осујећења тужиоца, односно у којим животним активностима ће морати да уложи додатни напор у наведеној сразмери у односу на ситуацију у којој би био да није био повређен, то је погрешан чињенично правни закључак првостепеног суда да душевни бол тужиоца због умањења општеживотне активности није тог интензитета да завређује досуђивање накнаде на име и овог вида нематеријалне штете из чл. 200 ЗОО, односно да тужилац

те околности није доказао.

И на крају иако налаз вештака неуропсихијатра којег првостепени суд прихвата у целости као доказ, а којим је утврђен интензитет и трајање страха код тужиоца као последица повређивања који се наслања на налаз ортопеда у погледу природе и тежине повреде, првостепени суд изводи неправилан чињеничноправни закључак да тужилац није трпео страх тог интензитета и трајања да завређује досуђивање накнаде на име и овог вида нематеријалне штете из чл. 200 ЗОО.

Прихватањем налаза вештака медицинске струке који су се по правилима струке изјаснили о околностима које су од значаја за основаност тужбеног захтева за накнаду штете по наведеним основима, суд је, следећи логичко резонување морао да изведе и чињенични закључак који је у складу са садржином наведеног доказа, без обзира на тачност тврдње да су наведене категорије физички бол, страх и душевни бол видови нематеријалне штете, које имају субјективни карактер. Налазом вештака су утврђене околности од значаја за оцену основаности захтева управо с обзиром на тежину и околности повређивања конкретног тужиоца кога је вештак ортопед и прегледао и у томе се огледа индивидуализација претрпљене штете.

У супротном, уколико је првостепени суд био става да без саслушања тужиоца није било могуће разјаснити спорне околности, а код чињенице да тужилац није предложио сопствено саслушање, (односно повукао је предлог за извођење доказа на припремном рочишту) што значи да је био преклудирао да тај предлог и стави у даљем току поступка, то би следом резонувања првостепеног суда и медицинска вештачења била сувишна, а супротно томе, првостепени суд је одредио извођење ових доказних средстава.

Следом наведеног, а имајући у виду да је тужилац трпео физичке болове у интензитету и трајању утврђеном на основу вештака ортопеда то по оцени овог суда тужени у обавези да тужиоцу исплати накнаду по наведеном основу износ од 80.000,00 динара који износ, заједно са износом који је исплаћен у вансудском поступку од 100.000,00 динара - укупно 180.000,00 динара, представља правичну новчану накнаду за овај вид штете. С обзиром на утврђени интензитет и трајање страха код тужиоца утврђеног налазом судског вештака неуропсихијатра то је тужени у обавези да тужиоцу поред износа исплаћеног по том основу у вансудском поступку од 90.000,00 динара исплати још износ од 50.000,00 динара, јер износ од 140.000,00 динара представља правичну новчану накнаду по овом виду штете, и с обзиром на умањење општеживотне активности од 5% утврђене налазом и мишљењем вештака ортопеда правична новчана накнада по овом виду штете по оцени овог суда представља износ од 190.000,00 динара, па код чињенице да је у вансудском поступку исплаћен износ по том основу тужиоцу од 90.000,00 динара, то је обавезан тужени да исплати још износ од 100.000,00 динара, ставом првим изреке пресуде, док је преко досуђених а до тражених износа по сваком поједином виду штете одбијен захтев као превисоко постављен.

При томе је овај суд имао у виду да су исплате у вансудском поступку извршене у августу и септембу месецу 2022. године те да су вредности правичних новчаних накнада неизмењене до времена доношења првостепене пресуде, октобра 2024. године.

Како је преиначена одлука о главној ствари, апелациони суд је преиначио и одлуку о трошковима поступка, те је на основу одредбе члана 150, 153 став 2 и 163 ЗПП, обавезао туженог да тужиоцу надокнади трошкове парничног поступка у висини од 140.800,00 динара, а који се односе на следеће радње: на име састава тужбе износ од 13.500,00 динара, на име приступа на 2 одржана рочишта износ од по 18.000,00 динара, укупно 36.000,00 динара, на име приступа на 2 неодржана рочишта у износу од по 11.250,00 динара, укупно 22.500,00 динара, на име трошкова вештачења износ од 40.000,00 динара на име таксе на тужбу и таксе на одлуку у износу од по 14.400,00 динара, све одмерено према важећој АТ у време одлучивања и ТТ у време настанка таксене обавезе, а сходно вредности спора и успеху тужиоца у поступку. Пуномоћник тужених није приложио доказ да је обвезник плаћања ПДВ-а на промет адвокатских услуга за текућу годину и доказ који указује на то да је обрачунао ПДВ на пружање услуге странци, односно да је издао авансни рачун странци, због чега овај износ досуђеног трошка није увећан по том основу.

Имајући у виду све наведено одлучено је као у ставу првом применом одредбе чл. 394 тачка 3 и 4 ЗПП, а као у ставу другом применом одредбе чл. 401 тачка 3 ЗПП,

**Председник већа-судија
Јелена Стевановић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић